

Нігаметзянова К.Р.

викладач,

Національна академія Національної гвардії України

WARM-UPS ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

Сьогодні немає єдиної думки щодо використання вправ на розігрів під час занять. Деякі вважають, що мовленнєві розминки або зарядки (warm-ups) є лише ігровим видом діяльності, необов'язковим, а іноді і відволікаючим від заняття фактором. Але цей вид вправ є не тільки рекомендованим під час проведення занять, але обов'язковим. Це особливо стосується немовних ВНЗ. Якщо, в мовному ВНЗ студенти приходять вже «налаштовані» і відкриті для мови, то, наприклад, у військовому ВНЗ, курсантам необхідно допомогти досягти єдності з іноземною мовою, акуратно перевести їх в іншомовний режим. Саме це і досягається шляхом використання warming-ups на початку заняття.

Початок заняття, як відомо, виконує важливі функції організації студентів або курсантів до активної навчально-пізнавальної діяльності на занятті та створення іншомовної атмосфери з метою переведення учнів на іншомовну мовленнєву діяльність. Тому особливу увагу слід приділяти мовленнєвій зарядці, яка налаштовує слуховий та артикуляційний апарат на іноземну мову [1].

Мовленнєва розминка повинна імітувати процес говоріння за своєю структурою, характером, тобто повинна бути психологічно подібна процесу спілкування. Таким чином, warm-ups можна віднести до комунікативних вправ.

Є. І. Пассов розрізняє такі види комунікативних вправ:

- респонсивні (питання-відповідь);
- ситуативні (проблемні ситуації);
- репродуктивні (переказ, повідомлення, інформація);
- дескриптивні (опис візуальних матеріалів);
- дискусивні (навчальна дискусія і коментування);
- композиційні (усні твори з опорою на матеріал, наприклад, тему, прислів'я);
- ініціативні (рольові ігри, прес-конференції);
- ігрові [2].

Warm-ups можна віднести до більшої частини видів комунікативних вправ. Вони повинні відповідати певним критеріям:

- застосовуватися на початку заняття;
- бути короткими (5-10 хвилин);
- зосереджувати увагу курсантів;
- бути цікавим та захопливим видом діяльності, наприклад, у вигляді гри;
- бути посильними/доступними – мовленнєва розминка має відповідати рівню сформованості комунікативної компетентності курсантів, адже непомірно складне завдання може негативно вплинути на мотивацію, спричинити втрату впевненості в собі та зниження активності на занятті [4].

Warm-ups необов'язково повинні бути пов'язані з темою заняття. Для цього є окремий етап у проведенні заняття, під назвою Lead-in (введення в тему заняття). Головна мета вправ на розігрів – це розігріти, «розбуркати» курсантів. Але при використанні мовленнєвої зарядки слід пам'ятати, що слід уникати одноманітності при її виборі, тому що це притупляє інтерес курсантів. Новизна змісту, невимушеність атмосфери, в якій проводиться «розігрів», надає заняттю потрібного тону, залучає курсантів до подальшої навчально-комунікативної діяльності [1].

Важливою рисою мовленнєвих зарядок є те, що вони допомагають встановлювати позитивний зв'язок між викладачем і курсантами. Викладач може допомогти курсантам висловлювати свої думки та точки зору в менш напруженій робочій атмосфері. В цьому йому допомагають warm-ups. Вони створюють спокійне середовище і довіру між учасниками навчального процесу [3].

Існує велика безліч вправ на розігрів. При прив'язці мовленнєвої розминки до теми, авжеж, необхідно буде орієнтуватися на тему заняття. Наприклад, при вивченні теми «Спорт в житті військовослужбовця» викладач може попросити курсантів стати в шеренгу в порядку, виходячи з того:

- як часто вони займаються спортом (при цьому дається опорне питання «How often do you do sports? і відповідь «I often do sports ...»)

- хто практикує більше видів спорту (What kinds of sports do you do?)

Такі типи вправ на розігрів не тільки активізують діяльність курсантів, але змушують їх рухатися, що, по-перше, знижує рівень стресу під час заняття, і по-друге, вимагає взаємодіяти один з одним.

Цікавим є вид warm-up вправи у вигляді гри у «перекладача». Наприклад, групу можна поділити на пари, в яких один курсант буде військовим перекладачем, а інший представником НГУ. Представники НГУ отримують картки з важливою інформацією, яку військові перекладачі повинні перекласти для місцевого населення. Важливими є швидкість і, авжеж, правильність перекладу. Потім курсанти в парі міняються місцями. Можна визначити переможців. Темі для цього виду warming-up можна брати найрізноманітніші, наприклад, на перевірку засвоєння лексики попереднього заняття.

Ще одним видом вправи на розігрів може бути такий варіант. За темою «Миротворчі операції» можна провести такий вид мовленнєвої розминки на активізацію попереднього матеріалу і підготовку до вивчення нової теми. Викладач пропонує якесь речення, наприклад, I am going on a peacekeeping mission and I am taking ... Після цього курсанти пропонують свої варіанти того, що вони візьмуть з собою і місю. Складність завдання полягає в тому, що вони повинні пояснити, чому саме це їм необхідно в місії.

Отже, warm-ups допомагають не тільки налаштувати курсантів на робочий лад і допомогти згадати матеріал попередніх занять, але заохотити їх до роботи, підняти настрій, прокинутися і, головне, занурити в мову.

Список використаних джерел:

1. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середній навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторі під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – С. 243-244.

2. Пассов Е.И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению / Е.И. Пассов. – М.: Русский язык, 1989. – С. 77-81.

3. Hansen J.G., Liu J. Guiding principles for effective peer response. *ELT Journal* № 59, 2005, P. 31-38. Available at : <http://eltj.oxfordjournals.org/content/59/1/31.full.pdf+html?sid=3df38d70-e2aa-4330-aba9-512a01cce544>

4. Velandia R. The role of warming up activities in adolescent students' involvement during the English class. *Profile Journal* № 10, 2008, p. 9-26. Available at : <http://www.redalyc.org/pdf/1692/169214143002.pdf>

Осова О.О.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Комунальний заклад

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

КРЕАТИВНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ВАЖЛИВА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Сьогодні у науковій літературі креативна діяльність визначається як діяльність, кінцевим результатом якої є створення якісно нового продукту, такого, що вирізняється неповторністю, оригінальністю та суспільно-історичною унікальністю (при цьому зазначається, що творчість специфічна для людини, тобто завжди передбачає творця-суб'єкта творчої діяльності). О. Яковлева розглядає креативність як особистісну характеристику, як реалізацію людиною власної індивідуальності, але не як певний набір особистісних рис. Кожна людина неповторна, унікальна, вона вносить у світ щось нове, таке, чого раніше не було. Тому прояв індивідуальності є творчим процесом. На думку О. Яковлевої, характеристики креативності непередметні, тобто не передбачають наявності продукту (матеріального чи ідеального), вони процесуальні, оскільки креативність розглядається як процес прояву власної індивідуальності [6]. І. Гриненко розглядає поняття креативності вчителя, викладача гуманітарного профілю як духовну здібність культурної особистості створювати новий навчальний продукт завдяки мотивації успіху, збагаченню ментального досвіду та стану психофізіологічної когерентності [6]. При цьому професійна креативність учителя, викладача мови розглядається як здатність до реалізації творчої інтенції педагога, до створення таких навчально-виховних продуктів у сфері мовної освіти, що характеризуються оригінальністю, новизною, викликають інтерес у суб'єктів навчання тощо. Таким чином, більшість авторів погоджується з тим, що творча особистість – це індивід, який володіє високим рівнем знань, потягом до нового, оригінального, який вміє відкинути звичайне, шаблонне.

На нашу думку, про наявність у викладача іноземної мови креативності говорить його здатність до «бачення» проблеми, оригінальність, діалогічність та полікультурність, критичність, інноваційність його мислення.

Творче інноваційне мислення, як відомо, є найбільш цінним, відкритим і розвивальним типом педагогічного мислення. Саме педагог з критичним мисленням характеризується здатністю до створення й реалізації інновацій.